

УДК: 339.188.4

Волонтир Л.О., к.т.н., доцент

Вінницький національний аграрний університет

ЗАВДАННЯ КОНТРОЛІНГУ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ ЛОГІСТИКИ

Volontyr L. J., Ph.D.; Assoc. Prof.

Vinnitsia National Agrarian University, Ukraine

TASKS OF CONTROLLING OF LOGISTICS INFORMATION SYSTEMS

Застосування контролінгу логістичних систем в управлінні підприємством пов'язане з еволюцією процесу управління, що спричинено науково-технічним прогресом, науковістю управлінського процесу, зростаючою вибагливістю учасників ринкових відносин та загалом складністю виробничих процесів.

Кожен вид логістичної діяльності несе в собі потік інформації:

- закупівельна логістика - враховує специфічні вимоги індивідуальних покупців і їхніх груп; процедура збору замовлень;
- виробнича логістика - якість готової продукції й стандарти сервісу;
- дистрибуційна логістика - вимоги наявності готової продукції в певних пунктах дистрибутивної мережі й торговельних точках;
- логістика запасів - вимоги до поповнення та збереження виробничих запасів;
- транспортна логістика - частота поставки замовлених партій готової продукції;
- складська логістика - вимоги до кількості та якості готової продукції на складах підприємства;
- інформаційна логістика - інформація про вимоги до готової продукції; інформація про ціни на продукцію та аналогічну у конкурентів; інформація про процедури замовлень; інформація про доставку готової продукції споживачу.

У свою чергу інформаційний потік характеризується наступними показниками: джерелом появи; спрямованістю руху; швидкістю передачі й прийому; інтенсивністю.

Ефективне управління потоковими процесами на підприємстві можливе лише за умови повного забезпечення достовірною інформацією. Можна однозначно стверджувати, що саме інформація робить контролінг логістичної системи відкритою й дозволяє їй швидко адаптуватися до різних ситуацій в умовах динамічності факторів навколишнього середовища.

Інформаційне забезпечення повинне виконувати безліч спеціалізованих функцій, які глибоко інтегровані в найважливіші функції виробничо - господарської діяльності підприємства. При цьому до інформаційного забезпечення висуваються наступні найважливіші вимоги:

- відповідність інформаційних потоків матеріальним (фінансовим, сервісним) потокам господарської діяльності;
- адекватність процесам, що відбуваються в зовнішньому середовищі;
- оперативність одержання, обробки, аналізу й видачі інформації.

Досягнутий суспільством рівень розвитку технічних засобів та інформаційних технологій дозволяє одержувати необхідні дані в необмеженій кількості й у всіх сферах виробничо - господарської діяльності.

Ціль інформаційного забезпечення в контролінгу логістичної діяльності полягає в тому, щоб отримати можливість управління, контролю і комплексного планування переміщення матеріального потоку. Досягнення даної мети відображається за допомогою стратегічної карти (інформаційний елемент ЗСП).

Звідси випливає, що інформаційні потоки контролінгу логістичної діяльності підприємства мають характеристики, які представлені на рис. 1 [1].

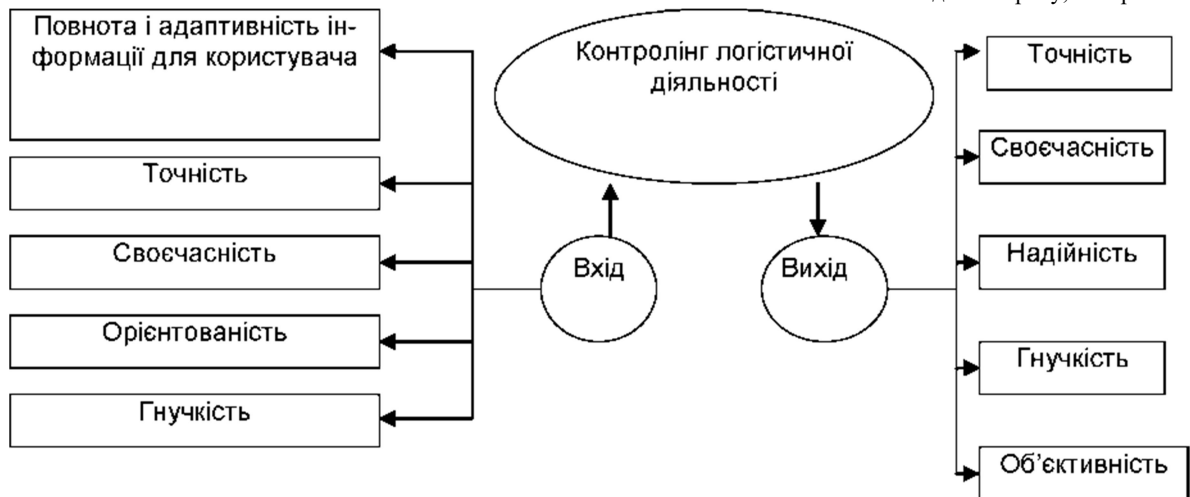

Рис. 1. Характеристики інформаційних потоків контролінгу логістичної діяльності підприємства

Для ефективного інформаційного забезпечення підприємства контролінгу логістичних процесів сформована інформаційна система повинна спиратися на такі основні принципи [2]:

- Повнота і придатність інформації для користувача. Контролінг логістичної інформаційної системи повинен подавати інформацію в тому місці, того виду і повноти, що потрібно для використання відповідних логістичних функцій операцій.
- Точність. Точність вихідної інформації має принципове значення для прийняття правильних рішень.
- Своєчасність. Інформація повинна надходити вчасно, як цього вимагають багато логістичних технологій, особливо заснованих на концепції “точно у термін”. Своєчасність інформації важлива практично для всіх комплексних логістичних функцій. Вимога своєчасності надходження й обробки інформації реалізується сучасними логістичними технологіями сканування, штрихового кодування, електронного обміну даних.
- Орієнтованість. Інформація повинна бути орієнтована на виявлення додаткових можливостей поліпшення якості продукції, сервісу, зниження витрат.
- Гнучкість. Інформація, яка циркулює в логістичній інформаційній системі, повинна бути пристосованою до конкретних користувачів і мати найбільш зручний для них вигляд. Це стосується персоналу підприємства, посередників, кінцевих споживачів.
- Придатність формату даних. Формат даних і повідомлень, які застосовуються у комп’ютерних і комунікаційних мережах логістичної інформаційної системи, повинен максимально ефективно використовувати продуктивність технічних засобів (обсяг пам’яті, швидкодію, пропускну здатність).

Володіючи інформацією, керівник може здійснювати моніторинг усієї логістичної діяльності підприємства - відстеження процесів, що протікають на підприємстві у режимі реального часу; складання оперативних звітів про результати роботи підприємства за найкоротші проміжки часу (день, тиждень, місяць); порівняння цільових результатів з фактично досягнутими. На підставі такого порівняння роблять висновки про сильні і слабкі сторони підприємства, динаміку їхньої зміни, а також про сприятливі й несприятливі тенденції розвитку зовнішніх умов, у яких підприємству доводиться працювати. Зміна умов зовнішнього й внутрішнього середовищ підприємства спричиняє перегляд цільових параметрів: необхідно перевірити, наскільки оптимальні поставлені цілі в нових умовах, чи зможе підприємство через зміни, що відбулися, домогтися поставлених цілей. На підприємстві зміни цільових параметрів, а також прогнозу змін сильних і слабких сторін

самого підприємства коректується план дій по досягненню цілей. Однією із цілей щодо ліквідації слабких сторін організації роботи підприємства є перехід від інформації на паперових носіях до електронного.

В умовах ризику контролінг повинен оцінювати не тільки ефект від кожного можливого варіанта дій, а й імовірність одержання цього ефекту, отже в умовах ризику контролінг повинен користуватися апаратом теорії ймовірностей і математичної статистики. Тому контролінг як система підтримки прийняття управлінських рішень повинен урахувати ризикові переваги, які залежать від багатьох факторів, таких як стратегія підприємства, особистість керівника, фінансове становище підприємства.

Отже, інформація надає контролінгу логістичної діяльності динамізму, а її якість й своєчасність - стабільність.

Проведенню контролінгу логістичної діяльності підприємства повинне передувати чітко сформоване інформаційне забезпечення оцінки логістичної діяльності підприємства.

Створення єдиного інформаційного простору дозволить:

- мати єдину базу даних, на основі якої розвиваються і вдосконалюються такі інструменти управління і контролю, як управлінський облік, оптимізація грошових і фінансових потоків у режимі реального часу;
- скоротити витрати на запровадження і супроводження нових технологій;
- усунути дублювання функцій структурних підрозділів;
- оперативно і швидко проводити обробку даних в цілому по підприємству.

Контролінг логістичних систем відіграє важливу роль в стратегічному і оперативному управлінні підприємством, щодо управління матеріальними і пов'язаними з ними фінансовими та інформаційними потоками та робить вагомий внесок у впевнену поведінку підприємства, базуючись на аналізі переваг логістичних проєктів, вимог споживачів, умов конкуренції, встановлення можливостей цільових логістичних послуг і витрат логістики та вимагаючи регулярного узгодження цілей планування, управління і контролю за сферами діяльності підприємства.

Контролінг логістичних систем - це впорядкований і по можливості безперервний процес обробки логістичних даних для виявлення відхилень або розбіжностей між плановими і фактичними значеннями логістичних показників, а також аналіз цих відхилень для виявлення причин розбіжностей, який проходить певний ряд етапів.

Література:

1. Карп І. М. Роль інтегрованої логістики в управлінні підприємством. Актуальні проблеми економіки. 2004. № 2. С. 166-171.
2. Давидович І. Методи обліку виробничих затрат та їх використання в контролінгу. Наук. зап. Терноп. держ. пед. ун-та. Сер. Економ. 2000. № 5. С. 85-89.